

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 035233 11 Rev
Banja Luka, 14.02.2013. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Rose Obradović, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja P.Š. iz B., ..., kojeg zastupa M.B., advokat iz B., ..., protiv tužene B.p. AD B., Ulica ..., radi zaštite prava iz radnog odnosa, vrijednost spora 10.100,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 035233 10 Gž od 16.12.2010. godine, na sjednici održanoj 14.02.2013. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 035233 07 P od 02.07.2010. godine djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužitelja P.Š., te je obavezana tužena B.p. a.d. B. da istom na ime manje isplaćene i neisplaćene naknade plate za mjesec avgust 2006. godine isplati iznos od 1.466,44 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15-og u narednom mjesecu do isplate, te istom izvrši uplatu doprinosa Fondu PIO RS za mjesec avgust 2006. godine. Odbijen je dio tužbenog zahtjeva tužitelja kojim je zahtjevao da se tužena obaveže da mu na ime manje isplaćene otpremnine isplati iznos od 5.371,20 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 20.07.2006. godine do isplate, na ime manje isplaćene naknade plate za mjesec maj 2006. godine iznos od 137,39 KM, za mjesec juni 2006. godine iznos od 76,11 KM, za mjesec juli 2006. godine iznos od 290,04 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15-og u mjesecu za prethodni mjesec do isplate, te za period od 01.09. do 08.09.2006. godine iznos od 365,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15-og u mjesecu za prethodni mjesec do isplate, kao i da na ime tužitelja za mjesece maj, juni, juli, septembar 2006. godine uplati doprinose u Fond PIO RS. Obavezan je tužitelj da tuženoj nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 200,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 035233 10 Gž od 16.12.2010. godine žalba tužene je usvojena i prvostepena presuda u osporenom dosuđujućem dijelu preinačena, tako što je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja da mu tužena na ime manje isplaćene i neisplaćene naknade plate za mjesec avgust 2006. godine isplati iznos od 1.466,44 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15-og u narednom mjesecu do isplate, te istom izvrši uplatu doprinosa Fondu PIO RS za mjesec avgust 2006. godine. Žalba tužitelja je odbijena, označena prvostepena presuda potvrđena u osporenom odbijajućem dijelu i u dijelu odluke o troškovima parničnog postupka, te odbijen zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 840,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužena predlaže da se revizija kao neosnovana odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja da mu tužena isplati naknade manje isplaćenih i neisplaćenih plata, zahtjev za isplatu otpremnine i zahtjev za uplatu doprinosa Fondu PIO RS.

Tokom postupka koji je prethodio donošenju pobijane presude utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je tužitelj zasnovao radni odnos kod tužene dana 17.07.1981. godine i da mu je radni odnos prestao dana 08.08.2006. godine; da su tužitelj i tužena zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj M-1573 od 30.01.2004. godine po kojem je tužitelj počev od dana 01.01.2004. godine obavljao poslove samostalnog referenta maloprodaje i ambalaže IV stepen i da mu je utvrđena plata po koeficijentu 3,00; da je tužena dana 08.05.2006. godine donijela odluku broj 751/2006 kojom je utvrđeno da prestaje potreba za radom tužitelja od 08.05.2006. godine zbog organizacionih promjena u sektoru prodaje, da poslodavac nema uslove da mu obezbijedi raspored na drugo radno mjesto kao i da preduzme druge mjere; da je tužitelj na dan 08.08.2006. godine imao 32 godine 5 mjeseci i 5 dana radnog staža; da mu se utvrđuje pravo na otpremninu za svaku navršenu godinu radnog staža prema prosječnoj plati za mjesec mart, april i maj 2006. godine; da mu je priznato pravo na otkazni rok u trajanju od 3 mjeseca koji počinje da teče od 08.05. do 08.08. 2006. godine, da će za vrijeme otkaznog roka tužitelj iskoristiti godišnji odmor za 2006. godinu, te da mu sa posljednjim danom otkaznog roka prestaje radni odnos kod poslodavca; da je tužitelj podnio zahtjev za isplatu razlike otpremnine i naknade za godišnji odmor, zaprimljenim kod tužene pod brojem 2304/06 od 21.11.2006 godine, kojim je tražio da mu se ponovo obračuna otpremnina i da mu se isplati razlika otpremnine i naknade za godišnji odmor za 2006. godinu; da je tužena donijela rješenje o godišnjem odmoru za 2006. broj M1573 od 10.05.2006. kojim je tužitelju utvrđeno pravo na godišnji odmor za 2006. u trajanju od 30 radnih dana, da će isti koristiti od 10.05.2006. godine, te da mu traje zaključno sa 04.07.2006. godine, da tužitelj nakon isteka godišnjeg odmora pa do isteka otkaznog roka tj. 08.08.2006. godine nije dužan dolaziti na posao, nego će odsustvovati sa posla po osnovu "kvitanja", te da će mu isplatiti naknadu plate koju bi ostvario da je radio, kao i regres srazmjerno broju dana godišnjeg odmora u iznosu od 880,12 KM; da su tužitelj i tuženi zaključili ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza broj 752/2006 od 08.05.2006 godine, u kojem je navedeno da je odlukom tužene prestao radni odnos na radnom mjestu samostalni referent maloprodaje i ambalaže počev od 08.05.2006 zbog organizacionih promjena, da mu je otkazan ugovor o radu na neodređeno vrijeme od 30.01.2004. godine uz pravo na otpremninu za svaku navršenu godinu radnog staža na osnovu prosječne plate za mjesec mart, april i maj 2006 godine u iznosu od 1.364,69 KM i pravo na otkazni rok u trajanju od 3 mjeseca od 08.05. do 08.08. 2006. godine, da se poslodavac obavezuje da tužitelju isplati otpremninu u ukupnom iznosu od 43.670,18 KM u određenim rokovima i iznosima na tekući račun tužitelja, da se tužitelj odriče pobijanja odluke odnosno podnošenja zahtjeva ili tužbe za zaštitu prava po bilo kojem osnovu, te da se

poslodavac i radnik odriču pobijanja ugovora po bilo kojem osnovu, da na dan zaključenja ovog ugovora nema drugih dospjelih neizmirenih međusobnih potraživanja i nereguliranih prava i obaveza; da je po zahtjevu tužitelja tužena donijela odluku broj 02-63/2006 od 08.12.2006 godine, kojom je djelimično usvojila zahtjev tužitelja kojim je pobijao odluku direktora broj 751/2006 od 08.05.2006. godine, da je odluka direktora djelimično preinačena tako što je tužitelju priznato pravo na otpremninu za svaku navršenu godinu radnog staža uzimajući prosječnu platu za mjesec maj, juni i juli, dok se u ostalom dijelu odluka potvrđena, te da mu se na ime manje obračunate i isplaćene otpremnine isplati iznos od 4.691,10 KM; da je tužitelju isplaćena otpremnina u iznosu od 43.670,18 KM, da je vještak finansijske struke M.P. utvrdio iznos plata koje su isplaćene tužitelju, kao i plata koje tužitelju nisu isplaćene, te je utvrđeno koji iznos je isplaćen tužitelju na ime otpremnine.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je, pozivom na odredbe članova 83. i 88. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 38/00, 40/00, 47/02, 38/03, 66/03, 20/07 i 55/07, u daljnjem tekstu: ZR), te odredbe Pravilnika tužene i Kolektivnog ugovora, djelimično usvojio tužbeni zahtjev tužitelja i sudio kao u izreci prvostepene presude.

Odlučujući o žalbama stranaka, izjavljenim protiv prvostepene presude, drugostepeni sud je zaključio da je pravilno činjenično utvrđenje prvostepenog suda, ali da je pogrešan njegov pravni stav u dijelu u kojem je usvojen tužbeni zahtjev tužitelja na ime naknade plate za mjesec avgust 2006. godine sa pripadajućom zakonomskom zateznom kamatom i uplatom doprinosa Fondu PIO RS na to potraživanje tužitelja, a pravilan stav istoga suda u dijelu kojim je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja, pa je sudio kao u izreci pobijane presude. Svoju odluku drugostepeni sud je donio uz obrazloženje da tužitelj u ovoj parnici ne može uspješno zahtijevati naknade po osnovu plata i otpremnine iz razloga što nije tražio poništenje odluka o prestanku radnog odnosa kod tužene, o visini plate i otpremnine, rješenja o upućivanju na godišnji odmor za 2006. godinu u toku otkaznog roka i ugovora kojim su parnične stanke regulisale međusobna prava i obaveze o prestanku radnog odnosa tužitelja kod tužene.

Pobijana odluka je pravilna i zakonita.

U konkretnom slučaju tužitelju je, odlukom tužene broj 751/2006 od 08.05.2006. godine, utvrđen prestanak radnog odnosa na neodređeno vrijeme zbog organizacionih razloga, sa pravom na otkazni rok u trajanju od 3 mjeseca u periodu od 08.05.2006. godine do 08.08.2006. godine i da za vrijeme tog roka tužitelj iskoristi godišnji odmor za 2006. godinu (to mu je određeno i rješenjem tužene broj M-1573 od 10.05.2006. tako da godišnji odmor od 30 radnih dana koristi u periodu od 10.05.2006. godine do 04.07.2006. godine), te pravom na otpremninu, s tim da je u članu III stav 2. pomenute odluke određeno da će tužitelj, kao radnik i tužena, kao poslodavac, regulisati međusobna prava i obaveze posebnim ugovorom. Saglasno tome parnične stranke su istoga dana zaključile ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza tužitelja po osnovu prestanka radnog odnosa (u daljem tekstu: ugovor). Tokom ove parnice nije bilo sporno da je tužena ispunila obaveze iz ugovora zaključenog sa tužiteljem dana 08.05.2006. godine, da tužitelj nije pobijao pomenute odluke tužene, kao ni ugovor koje su parnične stranke zaključile 08.05.2006. godine, izuzev što je zahtjevom podnesenim tuženoj dana 21.11.2006. godine zahtijevao razliku otpremnine i naknadu za godišnji odmor za 2006. godinu po kojem mu je tužena odlukom broj 02-

63/2006 od 08.12.2006. godine dodatno obračunala i isplatila razliku otpremnine u iznosu od 4.691,40 KM, tako da je tužitelju isplaćena otpremnina u ukupnom iznosu od 48.361,28 KM. Tužitelj ni u ovoj parnici nije pobijao pomenute odluke tužene, kao ni ugovor kojeg su parnične stranke zaključile dana 08.05.2006. godine.

Kod takvog stanja stvari, odluke tužene o prestanku radnog odnosa tužitelja, o pravu na godišnji odmor tužitelja za 2006. godinu i priznavanju razlike otpremnine tužitelju, su postale konačne i pravosnažne, te zbog toga postoji zakonska pretpostavka njihove zakonitosti. Isto se odnosi i na ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza po osnovu prestanka radnog odnosa tužitelja, kojeg su parnične stranke zaključile dana 08.05.2006. godine, za koji je nesporno da je izvršen u cjelini i da ga parnične stranke nisu pobijale.

Kako su se, prema sadržaju člana 4. ugovora, parnične stranke saglasne da na dan njegovog zaključenja nema drugih dospjelih i neizmirenih međusobnih potraživanja i nereguliranih prava i obaveza, pa time i obaveza tužene po osnovu neisplaćenih plata i doprinosa, pravilan je zaključak drugostepenog suda da je neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja u dijelu kojim u ovoj parnici traži isplatu naknada manje isplaćenih i neisplaćenih plata, te uplatu doprinosa.

Budući da je o visini otpremnine tužitelja, po osnovu prestanka radnog odnosa kod tužene, odlučeno rješenjima tužene od 08.05.2006. godine i 08.12.2006. godine, koja su konačna i pravosnažna, postoji zakonska pretpostavka njihove zakonitosti, zbog načela pravosnažnosti, odnosno konačnosti, pa su nižestepeni sudovi i u tom dijelu tužbeni zahtjev tužitelja pravilno odbili. Pored toga, parnične stranke nisu pobijale pravnu valjanost člana 1. i 2. ugovora kojeg su zaključile 05.08.2006. u kojem su, između ostalog, regulisali i pravo tužitelja na isplatu otpremnine i njenu visinu, što je tužena u cjelini ispunila, pa je i iz tog razloga neosnovan ovaj dio zahtjeva tužitelja, kako pravilno zaključuju nižestepeni sudovi.

Neosnovan je prigovor revidenta da je tužitelj u ovoj parnici tražio zaštitu prava na godišnji odmor, kao samostalnog i nezavisnog prava, jer to ne proizlazi iz tužbenog zahtjeva koji je postavio u ovoj parnici, budući da nije tražio poništenje odluke tužene kojim je odlučeno o njegovom pravu na korištenje godišnjeg odmora za 2006. godinu, koja je zbog toga postala konačna i pravosnažna, na šta ne može uticati činjenica na koju se poziva u reviziji da "iz obrazloženja tužbe i činjeničnog opisa proizlazi da tužilac smatra odluku tuženog koja mu uskraćuje pravo na godišnji odmor kao samostalno i nezavisno pravo... nezakonitom...". Takođe je neosnovan i revizioni prigovor da je zbog nepostojanja takvog tužbenog zahtjeva drugostepeni sud morao ukinuti prvostepenu presudu i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje, kao i tvrdnja da je zbog toga drugostepeni sud, odlučujući o zahtjevu za neisplaćenu naknadu za godišnji odmor, tužitelju onemogućio da raspravlja pred sudom, iz razloga što je sud odlučio o svim zahtjevima koje je tužitelj postavio u ovoj parnici. Stoga je neutemeljen i revizioni prigovor da je drugostepeni sud učinio povredu odredaba parničnog postupka iz člana 227. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09, u daljem tekstu: ZPP).

Budući da je odluka tuženog o upućivanju tužitelja na godišnji odmor za 2006-tu godinu konačna i pravosnažna, neutemeljen je prigovor revidenta da je, odlučujući o zahtjevu tužitelja za isplatu naknade po tom osnovu, sud u pobijanoj odluci pogrešno

primjenio materijalno pravo iz odredbe člana 59. stav 1. ZR i člana 63. stav 1. i 2. ZR-prečišćeni tekst.

Odluka o dijelu zahtjeva tužitelja za isplatu naknada plata i otpremnina pravilna je iz razloga naprijed navedenih u ovoj presudi, pa je neutemeljen prigovor revidenta da je u odnosu na nju tužitelju uskraćeno pravo da o tom zahtjevu raspravlja pred sudom, što bi bilo protivno odredbi člana 227. stav 1. ZPP.

Revident se prvi put u reviziji poziva na parnicu broj 71 0 P 030602 07 P, tvrdeći da je u njoj zahtijevao poništenje odluka tužene o prestanku radnog odnosa, vraćanju na rad i isplatu naknada neisplaćenih plata i drugih primanja po osnovu radnog odnosa, što je suprotno odredbi člana 242. ZPP i stoga nije od uticaja na pravilnost pobijane presude.

Iz naprijed izloženog slijedi da je revizija tužitelja neosnovana, pa je na temelju odredbe člana 248. ZPP odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Rosa Obradović

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić